

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta

SUVI SOPPI, VEROASIAANTUNTIJA
ELLA LUIKKU, VEROASIAANTUNTIJA
PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA 21.10.2025

Kaivosmineraaliveron korottaminen

- Kaivosmineraaliveroa maksetaan kaikesta Suomessa louhitusta kaivosmineraalista ja sen tarkoituksena on kerätä yhteiskunnalle korvaus arvokkaan ja uusiutumattoman luonnonvaran käytöstä.
- Kaivosmineraaliveroa ehdotetaan korotettavan yhteensä n. 70 milj. eurolla v. 2026 alkaen (kassa 2027):
 - Metallisten kaivosmineraalien verotaso nousisi 0,6% → 2,5% rikastukseen toimitetun malmin sisältämän metallin verotusarvosta.
 - Metallien verotusarvot perustuvat maailmanmarkkinahintoihin. Verohallinto vahvistaa ne vuosittain valtioneuvoston asetuksessa määriteltyjen hintalähteiden perusteella.
 - Muiden kaivosmineraalien määräperusteinen veron nousisi 0,2 € → 0,6 € tonnilta nostettua malmia.
 - Kaivosten sivuvirrat suljettaisiin veron piiristä, eli veroa maksettaisiin jatkossa vain niistä kaivosmineraaleista, joita kaivos tuottaa.
 - Lisäksi lakiin esitetään joitakin teknisluonteisia muutoksia.
- Kaivosmineraaliveroa maksettiin ensimmäisen kerran vuodelta 2024 (kassa 2025), verotuotto: 31 milj. euroa.

Esitetty verotuoton jakosuhteen muutos

- Jatkovalmistelun aikana päätettiin koko veronkorotuksen (70 milj. euroa) kohdentamisesta valtiolle.
 - Toteutettaisiin muuttamalla valtion ja kaivoksen sijaintikunnan välistä kaivosmineraaliveron tuoton jakosuhdetta siten, että jatkossa valtion jako-osuus olisi 80 % ja kaivoksen sijaintikunnan jako-osuus 20 %.
 - Kaivoskuntien kokonaisuudessaan saamat kaivosmineraaliverotulot pysyisivät korotusten jälkeen euromääräisesti suurin piirtein v. 2025 tasolla, n. 20 milj. eurossa/vuosi.
 - Kuntien saamasta verotuotosta n. 85 % kohdentuu Sodankylän, Sotkamon, Keminmaan ja Kittilän kunnille.
 - Veronkorotuksen ja jakosuhteen muutoksen jälkeen neljä suurinta kaivoskuntaa saavat kukin edelleen vuosittain n. 4–5 milj. euroa kaivosmineraaliverotuloja.
 - Kaivosmineraalivero on merkittävä tulonlähde (10–30 %) suhteessa näiden kuntien saamiin muihin verotuloihin.
 - Laskennallisesta alennusvarasta huolimatta neljän suurimman kaivoskunnan kunnallisveroprosentit pysyisivät edelleen valtakunnassa tällä hetkellä sovellettavien kunnallisveroprosenttien vaihteluvälin sisällä.
- Verotuoton jakosuhteen muutoksella on pyritty turvaamaan se, että veronkorotuksesta kertyvä tuottolisäys vahvistaa tehokkaasti julkista taloutta eikä heikennä kansalaisten yhdenvertaista kohtelua.

Verotuoton jakosuhteen muutos – vaihtoehdot

- Kaivosmineraaliverotulojen mahdollistaman alennusvaran merkitys perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännöksen näkökulmasta?
 - Kunnallisvero kuuluu kunnallisen itsehallinnon piiriin.
 - Kyse kaivosmineraaliverotulojen mahdollistamasta laskennallisesta kunnallisveroprosentin alennusvarasta suurimmille kaivoskunnille.
 - Jos jakosuhte säilytettäisiin ennallaan (valtio 40 % / kunnat 60 %):
 - Suurimmat neljä kaivoskuntaa saisivat puolet koko runsaan 100 milj. euron verotuotosta, mikä mahdollistaisi kunnallisveroprosentin merkittävän alentamisen tai jopa nollaamisen näissä kunnissa.
 - Esimerkiksi jakosuhteilla 75/25 ja 70/30 kaivosmineraaliverotulojen neljälle suurimmalle kaivoskunnalle mahdollistaman kunnallisveroprosentin laskennallisen alennusvaran täysimääräinen hyödyntäminen johtaisi matalimman ja korkeimman valtakunnassa sovellettavan kunnallisveroprosentin eron kasvuun 0,5–1,2 prosenttiyksiköllä.